

[Gideon.]

forslag til behandling om lån til nybygning af færøske fiskerbåde, et forslag, der går ud på at yde lån på tilsvarende betingelser, som gælder for de lån, der ydes til fiskere hernede. For hele denne långivning på Færøerne er der jo en samlet finansieringsplan, som blev gennemført med enstemmig tilslutning fra alle politiske partier for mindre end 2 år siden. I foråret 1955 skabtes der grundlag for oprettelsen af et færøsk realkreditinstitut, hvorigenennem der kunne ydes lån på indtil 50 pct. af et fartøjs værdi til fiskerfartøjer på Færøerne; derefter skulle der komme 15 pct.s lån eller anslået 800 000 kr. årlig igennem udlån fra fiskeribanken, og endvidere skulle Færøerne selv stille 15 pct. til disposition, medens de resterende 20 pct. skulle fremskaffes af ejerne.

Som sagt, hele denne finansieringsordning, som gik ud på at skabe en bedre udvikling af det færøske fiskerierhverv, var kommet i stand gennem indgående forhandlinger mellem Færøerne og myndighederne herhjemme. Den har kun virket i små 2 år, og vi fra vor side finder det rimeligt — hvad jeg også har givet udtryk for — at denne virksomhed må vi prøve i en ny periode. Men når man er indstillet på det, synes vi ikke, der kan være nogen rimelighed i, at vi giver fiskerne herhjemme ringere vilkår end dem, der gælder for de færøske fiskere.

Endelig er der en ting, som efter min mening må tillægges betydelig vægt. Jeg er bange for, at der, ved at man overfører den udlånsvirksomhed, som hidtil er foregået gennem fiskeriministeriet, til fiskeribanken, skabes grundlag for en storstilet udvikling af offentlig investering i fiskerierhvervet. Når vi herhjemme indtil nu har kunnet holde långivningen gennem fiskeriministeriet inden for 2 mill. kr., så skyldes det jo, at man ved administrationen af den har taget hensyn til ansøgenes personlige forhold, således at man har lagt væsentlig vægt på, at de ansøgere, der fik disse lån, havde gjort sig kvalificeret til dem derigenom, at de gennem udøvelsen af deres erhverv havde sparet op, at de havde den fornødne kapital til disposition, medens man udelukkede de folk, som vel havde denne kapital, men som havde fået den på anden måde, f. eks. ved arv eller gave,

ligesom man stillede sig meget reserveret over for folk, som tidligere havde fået lån, og også over for folk, som havde fiskerfartøjer i forvejen. Jeg er bange for, at hvis man nu overfører denne udlånsvirksomhed til fiskeribanken, vil man ikke kunne indsnævre området, således som man nu gør. Forholdet er jo det, at fiskeribanken nu udlåner i 1. prioritet, og at der ved denne udlånsvirksomhed udelukkende tages hensyn til forretningsmæssige og sikkerhedsmæssige forhold. Det ville forekomme én ejendommeligt, hvis man skulle have et kreditinstitut, en bank, som udlåner mod 1. prioritet udelukkende ud fra banktekniske betragtninger, altså forretningsmæssige og sikkerhedsmæssige hensyn, medens man med hensyn til 2. prioritet kun skulle tage hensyn til ansøgenes personlige forhold og skulle udelukke alle dem, der i det hele taget kunne stille den fornødne sikkerhed.

Som sagt, den begrænsede udlånsvirksomhed, vi har i øjeblikket, kræver, at der skulle stilles en kapital på 14-15 mill. kr. yderligere til disposition for fiskeribanken. Skulle vi udvide ordningen på den måde, jeg har omtalt, ville det betyde, at denne udlånsvirksomhed blev meget større, og den kapital, der skulle stilles til disposition, måtte blive meget større, og medens den væsentlige del af fiskerierhvervets finansieringsbehov i dag dækkes gennem de private banker og sparekasser, ville det i hvert fald let føre til, at en stor del af denne udlånsvirksomhed gik over til at skulle finansieres ad offentlig vej. Det er i hvert tilfælde noget, som må undersøges meget grundigt, ligesom hele fiskerierhvervets finansieringsbehov må undersøges. Det har vi ikke været i stand til under den udvalgsbehandling, som har fundet sted. Det er vel også naturligt, at man hører, hvorledes de private pengeinstitutter stiller sig til det. Altså, vi er betænkelige ved udsigten til at komme ind i en meget stor udvikling på dette område, en udvikling, der fører til, at en væsentlig del af fiskerierhvervet i højere grad end hidtil finansieres gennem offentlige foranstaltninger.

Vi er som sagt stadig indstillet på, at statens udlånsvirksomhed tages op til en samlet revision. Vi må tage hensyn til samtlige erhverv, således at der øves ret og